

SAVJET RTCG

Ombudsman RTCG

Podgorica, 18. 07. 2023.

JAVNO PREDUZEĆE RTCG

Podgorica, _____ 20____god.

19. 07. 2023

Predmet: Zapisnik i mišljenje ombudsmana, na prigovor od 11. 07. 2023. koji je dostavio Media centar DPS.

Povod za dostavljanje prigovora je Jutarnji program, emitovan 10. 07. 2023. godine.

Podnosilac prijave je naveo:

U jutarnjem programu „Dobro jutro Crna Goro“, emitovanom na TVCG 1, dana 10.07.2023. godine došlo je do povrjeđivanja osnovnih profesionalnih principa, standarda i novinarske etike od strane uredništva navedene emisije i novinarkе Milice Sandić, kojim je nanijeta šteta Demokratskoj partiji socijalista.

Naime, voditeljka emisije je postavljajući pitanje svom gostu izgovorila i sljedeći komentar "nažalost neke prakse nijesu se promijenile ni nakon odlaska DPS-a sa vlasti – zapošljavanje po partijskoj liniji, zauzimanje dobijenih resora i vidjeli smo i nastavak trošenja državnog novca za razne reprezentacije, za vozni park, funkcionerske benefite. Da li će se sa tim konačno stati i šta Vi u ime i Vaše stranke možete obećati građanima Crne Gore?".

Tako formulisano pitanje, servirano uz ličnu opasku voditeljke, izrečeno je kao da predstavlja opšte prihvaćenu činjenicu, a ne klasičan lični stav koji po svojoj sadržini i karakteru predstavlja subjektivno mišljenje voditeljke kojim se krši sama objektivnost novinarstva.

Smatramo da je time napravljen niz prekršaja i povreda. Prije svega prekršen je član 9. stav 12. Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i televizija Crne Gore koji upućuje obaveze i odgovornosti, te obavezuje na nepristrasno, tačno, blagovremeno, razumljivo i uravnoteženo informisanje o domaćim i međunarodnim dešavanjima od javnog interesa.

Takođe, povrijeđena su neka od osnovnih načela Kodeksa novinara/novinarki, da kredibilitet novinara/novinarki i novinarske profesije počiva na profesionalnom poštenju, integritetu i znanju, i zloupotrijebljeno načelo koje propisuje da novinar/novinarka mora biti

kritički posmatrač nosilaca društvene, političke i ekonomske moći kada izvještava o njima u interesu javnosti.

Na osnovu svega navedenog obavještavamo javnost da ćemo Agenciji za elektronske medije podnijeti prigovor, a uz to zahtijevamo i od generalnog direktora RTCG Borisa Raonića i menadžmenta izjašnjenje o evidentnoj namjeri da se neprikladnom opservacijom voditeljke nanese šteta Demokratskoj partiji socijalista.

Osim toga, od uredništva RTCG, direktora Raonića kao i voditeljke Sandić očekujemo da u narednoj emisiji jutarnjeg programa upute javno izvinjenje našoj partiji. Sve suprotno od toga smatraćemo svjesnim kršenjem objektivnosti izvještavanja Javnog servisa, medijske kuće koju finansiraju sve građanke i građani Crne Gore.

Urednik Jutarnjeg programa Aleksandar Mirković i urednica emisije Milica

Sandić su odgovorili :

Povodom prigovora Demokratske partije socijalista na dio jutarnjeg programa „Dobro jutro Crna Goro“, emitovanom na TVCG 1, dana 10.07.2023. godine, smatramo da nijesu prekršeni profesionalni principi i standardi

Naime, Demokratska partija socijalista požalila se da je voditeljka emisije Milica Sandić prekršila standarde postavljajući pitanje svom gostu rekavši između ostalog ”nažalost neke prakse nijesu se promijenile ni nakon odlaska DPS-a sa vlasti – zapošljavanje po partijskoj liniji, zauzimanje dobijenih resora i vidjeli smo i nastavak trošenja državnog novca za razne reprezentacije, za vozni park, funkcionerske benefite. Da li će se sa tim konačno stati i šta Vi u ime i Vaše stranke možete obećati građanima Crne Gore?”.

Tako formulisano pitanje nije subjektivni stav voditeljke, smatramo u redakciji, već jednostavno iznošenje činjenica koje su potvrđene i brojnim sudskim odlukama i presudama. Podsjećamo na presuđene slučajeve zloupotrebe službenog položaja više predsjednika Opština iz redova DPS-a, Kuljače, Rađenovića, Pavićevića, potpredsjednika Opštine Budva Marovića i konačno potpredsjednika DPS-a Svetozara Marovića koji je godinama u bjekstvu.

Javnost nije zaboravila ni slučaj „Ne prepoznaje te teren“, koji je pokazao da je u to vrijeme za profesionalni angažman u Vojsci Crne Gore bilo potrebno pozitivno mišljenje mjesnog odbora DPS-a. To je pokazao snimak razgovora članice

podgoričkog odbora DPS i kandidatkinje za vojnika po ugovoru. Ta članica mjesnog odbora sudskom je odlukom novčano kažnjena.

Treba li podsjećati i na aferu snimak i transkripte sa sjednice savjeta Demokratske partije socijalista, koji svjedoče o zloupotrebi državnih resursa u izborne svrhe. Da podsjetimo na riječi visokog funkcionera DPS-a Zorana Jelića, bivšeg direktora Zavoda za zapošljavanje:

"Pripremajući se za predstojeće izbore u Zavodu za zapošljavanje smo pokrenuli par projekata. Prvi odnosi se na stručnu praksu za 500 visokoškolaca. Do juče smo zaposlili već 460 i do srijede će početi još 40, tako da će taj projekat sa srijedom biti završen. Kroz ove projekte ćemo zaposliti prije svega članove DPS. O ovome imamo svakodnevne kontakte sa predsjednicima partija u svim opštinama jer želimo prije svega da zaposlimo naše ljude. Da ne bi smo sjedjeli skrštenih ruku pokrenuli smo projekat 'Zaposlimo naše mlade na sezonskim poslovima'. Na tim poslovima trenutno imamo zaposleno 4.173 građanina Crne Gore. Plan je 6.000, a mi ćemo ove godine zaposliti preko 8.000 ljudi sa evidencije Zavoda za zapošljavanje, a prije svega onih ljudi koji podržavaju program DPS-a.

Podsjećamo da je Specijalno državno tužilaštvo podiglo optužnicu protiv 12 osoba (među kojima su visoki funkcioneri DPS-a), zbog sumnje da su zloupotrijebili službeni položaj i dodjelom stanova i povoljnih kredita kao članovi bivše komisije Vlade Crne Gore, oštetili budžet države za oko 2.604.000 eura.

Poštujući prezumpciju nevinosti podsjećamo da su oni optuženi da su bez standardnih kriterijuma i procjene stručne komisije odobrili i dodijelili stambene kredite za poboljšanje uslova stanovanja za 119 javnih funkcionera i zaposlenih u državnim organima i organima državne uprave, u iznosima između 17.500 i 40.000 eura, te im tako pribavili korist, a budžetu Crne Gore nanijeli štetu, u ukupnom iznosu od 2.604.740 eura.

Neumjesno bi bilo dalje nabrajati primjere načina funkcionisanja DPS-a, državne uprave, a i lokalnih samouprava u to vrijeme. Umjesto da ta partija pohvali kritički odnos naše redakcije prema tim pojavama kod aktuelnih vlasti, DPS, svojim prigovorom, bez razloga, osvježava memoriju naše javnosti. Mi ćemo, upravo zbog javnosti svoj posao i dalje raditi fer i pošteno, bez obzira ko je na vlasti, a ko u opoziciji. I dalje ćemo pitati u ime javnosti, bez obzira ko se nalazi ispred naših

novinara. Stolica u jutarnjem jednako će biti vruća i jednima i drugima. To smo u prethodnom periodu pokazali sa sagovornicima iz vlasti.

Prošlo je vrijeme tzv. držača mikrofona, čitača naručenih pitanja. Na sceni su već nove generacije, novinara sa stavom. A oni će nastaviti da pitaju, slobodno, iznoseći činjenice, objektivno i istinito, a sve u interesu javnosti.

ZAKLJUČAK OMBUDSMANA

RTCG samostalno proizvodi, uređuje i emituje programe nezavisno od političkih, ekonomskih i drugih centara moći.

Prema Ustavu Crne Gore, koji pruža pravo na slobodno i nezavisno informisanje, svaka vrsta cenzure je nezakonita i neetička. Urednici i novinari RTCG ne smiju podleći nikakvoj vrsti pritiska, direktnog niti indirektnog, da se njihovi programi cenzurišu. (Pravilnik o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG)

Činjenica je da je partija koja je potpisnica ovog prigovora vršila vlast duži niz godina. Takođe, činjenica je i da je novinarka postavila pitanje na taj način, da se i bilo koji politički subjekt koji trenutno vrši vlast, mogao osjetiti prozvanim: „nažalost neke prakse nijesu se promijenile...“.

Na kraju, rad političkih partija je podložan kritici, a obaveza novinara da informiše javnost.

PREDLOG SAVJETU

Da se prigovor odbije.

Ombudsmanka RTCG

Danijela Popović